

тукъ панаиръ е останалъ въ панаиря, вече на края на града, който става следъ Великъ-денъ, гдето вземане-даването се е въртѣло главно около покупката и продажбата на товаренъ и превозенъ добитъкъ, съ незначителенъ обмѣнъ на занаятчийски стоки. На седмичнитѣ тукъ пазари (сѣботенъ день а по-рано въ понеделникъ) идватъ селянитѣ съ покупкитѣ си, главно земеделски, не само отъ Сливенскитѣ села, но и отъ тия на Котленска и Ново Загорска околии.

Изчезването на Сливенския голѣмъ панаиръ около 1850 г. се дължи на сѣщитѣ причини, по които се изгуби и Узунджовския (окончателно въ 1875 г. — две години следъ откриването на румелийската желѣзница), и въ по-ново време Джумайския, а следъ него и Карнобатския. По-рано търговцитѣ си вземали стоки отъ панаиритѣ и то за цѣла година, а днесъ презъ всѣко време, благодарение на съобщенията и заведенитѣ тукъ модерни срѣдства на вземания-давания, тѣ могатъ да си доставятъ такива, по-евтини и съ по-малко пѣтни разности. Пропадането на панаиритѣ е тѣсно свързано и съ пропадането на занаятитѣ.

Както се спомена и по-горе, търговцитѣ въ Турция сѣ се ползували вътре и вънъ отъ нея съ много добро име. „Батакчилъцитѣ“, сѣ били нѣщо много рѣдко. Съ трѣхъ се отличавали въ сдѣлките най-вече грѣцкитѣ търговци (*Graecia mendax*, on peut le répéter aujourd'hui peut-être même avec plus de vérité encore; p. 273 отъ lettres sur l'Orient на Baron Th. Renouard de Bussierre, Paris, 1829; ср. Spencer, op. cit., vol. II. p. 351, и General Lochmus, op. cit.).¹⁾

Търговското сѣдилище въ Сливенъ било открито презъ 1868 г. Между българскитѣ краища Сливенъ билъ единъ отъ първитѣ градове, който се удостоилъ съ търговско сѣдилище (такива били учредени тепърва следъ 1867 г. и въ цѣлата империя до освобождението били на брой 49,²⁾ Търговската порядъчностъ продължила въ Сливенъ, тъй следъ освобождението до 1890 въ Сливенския окръгъ имало само единъ фалиментъ.

Бележки за икономичното състояние на града следъ освобождението и насока за повдигането му.

Туй, което може да се каже за Сливенъ въ икономично отношение, прилага се (съ изключение огледа върху нѣкои особни мѣстни условия за града) и за България въобще.

¹⁾ „Грѣццитѣ лѣжатъ, — това може да се говори днесъ, може би, като още го голѣма истина“.

По нататъкъ Spencer, като говори въобще, за българитѣ, нарича ги цивилизовани, работни, съ търговски духъ и предприемчиви (civilized, industrious, commercial and enterprising people, p. 314, vol. II).

²⁾ Вижъ по-долу, при основаването първата тютюнева фабрика въ Сливенъ.